

**Prezes
Zakładu Ubezpieczeń Społecznych**

BPS.DKS.KPCPP.0330.33.2022
992700/610/37/2022-DER-ES

**Pan Aleksander Pocięj
Przewodniczący
Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji
Senatu Rzeczypospolitej Polskiej
ul. Wiejska 6/8
00-902 Warszawa**

Dotyczy: petycji w sprawie podjęcia inicjatywy ustawodawczej dotyczącej określenia wysokości renty socjalnej, zbiegu renty socjalnej i rodzinnej, zmiany zasad wyliczania i podwyższania zasiłku pielęgnacyjnego, oraz waloryzacji dodatku pielęgnacyjnego i waloryzacji rent i emerytur w 2023 r.

Szanowny Panie Przewodniczący,

przedstawiam poniżej stanowisko Zakładu w sprawie petycji Komisji Praw Człowieka, Praworządności i Petycji Senatu Rzeczypospolitej Polskiej z 6 października 2022 r., znak: BPS.DKS.KPCPP.0330.33.2022.

1. Wysokość renty socjalnej oraz zbiegu renty socjalnej z rentą rodzinną

W art. 6 ustawy o rencie socjalnej¹ wysokość renty socjalnej ustalona została jako 100% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy ustalonej i podwyższonej zgodnie z ustawą o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych.

W przypadku gdy osoba uprawniona do renty socjalnej uprawniona jest także do renty rodzinnej, świadczenia te wypłaca się w zbiegu pod warunkiem, że renta rodzinna przysługuje w kwocie nie przekraczającej 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy². Przy

---

¹ Ustawa z dnia 27 czerwca 2003 r. o rencie socjalnej (Dz. U. z 2022 r. poz. 240)

² Art. 9 ust. 2 ustawy o rencie socjalnej

ustalaniu tego zbiegu przyjmuje się pełną kwotę renty rodzinnej oraz rentę socjalną w takiej wysokości, aby łączna kwota tych rent nie przekraczała 200% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy. Kwota obniżonej renty socjalnej nie może być niższa niż 10% kwoty najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy³.

W petycji proponuje się, aby:

- 1) renta socjalna ustalana była w kwocie 100% minimalnego wynagrodzenia za pracę, ustalanego na podstawie ustawy z 10 października 2020 r. o minimalnym wynagrodzeniu za pracę⁴,
- 2) w przypadku zbiegu uprawnień do renty socjalnej i do renty rodzinnej łączna kwota świadczeń nie mogłaby przekroczyć 300% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy z zastrzeżeniem, że wysokość renty socjalnej nie mogłaby być niższa niż 10% najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy.

Zakład dokonał szacunku skutków finansowych proponowanych zmian w zakresie renty socjalnej, wskazanych wyżej w pkt. 1 i 2. Dokonując tego szacunku przyjęto założenie, że zmiany miałyby obowiązywać od 1 stycznia 2023 r. Szacunki zostały wykonane w warunkach finansowych na 2023 r.

W szacunkach przyjęliśmy, że waloryzacja w marcu 2023 r. będzie przeprowadzona przy prognozowanym wskaźniku waloryzacji na poziomie 113,8% z gwarantowaną kwotą podwyżki 250 zł oraz, że wysokość najniższej renty z tytułu całkowitej niezdolności do pracy wynosić będzie 1588,44 zł (zgodnie z uchwaloną przez Sejm RP ustawą z dnia 27 października 2022 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z FUS oraz niektórych innych ustaw). W szacunkach uwzględniliśmy, że minimalne wynagrodzenie za pracę w okresie od stycznia do czerwca 2023 r. wynosić będzie 3490 zł i w okresie od lipca do grudnia 2023 r. - 3600 zł.⁵

Przy przyjętych założeniach szacunkowe zwiększenie wydatków Funduszu Solidarnościowego na renty socjalne w warunkach finansowych dwunastu miesięcy 2023 r. wyniosłoby **6,8 mld zł**.

Koszty te podlegają dalszemu zwiększeniu z uwagi na:

- konieczność wprowadzenia odpowiednich modyfikacji w systemie informatycznym Zakładu,
- jednokrotnym lub dwukrotnym – w zależności od częstotliwości zmian minimalnego wynagrodzenia⁶ – przeliczaniu w roku kalendarzowym rent socjalnych i rent rodzinnych przysługujących w zbiegu z rentami rodzinnymi, co wiąże się z koniecznością przeprowadzenia dwóch dodatkowych akcji i wydania decyzji dla wszystkich uprawnionych,

---

³ Art. 9 ust. 1 ustawy o rencie socjalnej

⁴ Dz. U. z 2020 r. poz. 2207

⁵ Kwoty ustalono na podstawie przyjętego przez Radę Ministrów rozporządzenia w sprawie wysokości minimalnego wynagrodzenia za pracę oraz wysokości minimalnej stawki godzinowej w 2023 r., przedłożonego przez ministra rodziny i polityki społecznej

⁶ Art. 3 ustawy o minimalnym wynagrodzeniu za pracę

- przy czym w przypadku świadczeń zbiegowych dodatkowo istniałaby konieczność ich ustalania w terminie waloryzacji z uwagi na zmianę wysokości renty rodzinnej,
- przewidywaną możliwość zamiany tzw. renty uczniowskiej na rentę socjalną⁷ - według stanu na 31 grudnia 2021 r. było to 9880 rent.

2. Waloryzacja dodatku pielęgnacyjnego oraz emerytur i rent w 2023 r.

Zasady waloryzacji świadczeń w 2023 r. zostały określone w przyjętej przez Sejm i skierowanej do dalszych prac w Senacie ustawie z dnia 27 października 2022 r. o zmianie ustawy o emeryturach i rentach z Funduszu Ubezpieczeń Społecznych oraz niektórych innych ustaw. Ustawa ta – co wynika z jej uzasadnienia – przewiduje waloryzację świadczeń na poziomie 113,8%, gwarantując minimalną kwotę podwyżki o 250 zł, co odpowiada postulatом zgłoszonym w omawianej petycji.

Z wyrazami szacunku

---

⁷ Art. 12d ustawy o rencie socjalnej w brzmieniu nadanym uchwaloną przez Sejm RP ustawą z dnia 27 października 2022 r. o zmianie ustawy o systemie ubezpieczeń społecznych oraz niektórych innych ustaw